

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniha (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 212.

Ljubljani, v petek 18. septembra 1891.

Letnik XIX.

Nove vojaške zahteve.

Nedavno je izšla knjižica, v kateri brezimni pisatelj dokazuje potrebo večjih vojaških zahtev. Vladni listi so obračali resno pozornost občinstva na to knjižico, nemško-liberalni listi pa so večinoma molčali.

Dotični neznani pisatelj dokazuje najprvo, da je pri pešpolkih premalo častnikov in starejših podčastnikov, ter da je v mirovnem času število moštva prenizko. Iz varčnosti pa so po letu 1866 znižali število častnikov pri stotniji od treh na dva. Pisatelj pa pri tem pozabi, da od onega časa nadomestuje poročnika druge vrste častniški namestnik, ki je ob mobilizaciji takoj povišan za častnika. Na podlagi daljših dokazovanj pride do sklepa, da se mora že v mirovnem času pri peših in loveih zvišati število štabnih častnikov za 105, stotnikov za 105 in poročnikov za 1800. Da se to doseže, treba je pomnožiti število gojencev v vojaških šolah in kolikor mogoče rezervnih častnikov prevzeti v aktivno službo. Podčastnike pa bi mogli pridržati več let v službi večjimi dokladami; vsaka stotnija naj se popolni na 100 mož že v mirovnem času.

Za vse to bi se na leto več zahtevala malenkost 16—18 milijonov. Kaj bo storil državni zbor, če mu vojni minister predloži nov načrt in zahteva nove milijone?

Sedanje stoletje je neizmerno „vojaško“. Dokaz temu je že to, da v vseh zbornicah čez rame gledajo socijalistiške frakcije in bližnje somišljenike, ker imajo v svojih programih tudi važno točko, naj se odpravi armada. Ker socijalni demokratje stavijo to zahtevo večinoma iz sebičnih namenov, je nekako naravna mržnja in nezaupnost do njih. Za vse druge stranke pa je vojaško vprašanje „Noli me tangere“. Da so konservativne stranke prijazne armadi, je opravičeno z njihovega stališča nasproti vladarju, osobito v času, ko so revolucije tako navadne.

Liberalci so do 1870. leta armado imenovali „vojaške igrače“; a danes so zagovorniki militarizma. Sedaj ne tožijo več o propadu ljudskega imetja in o moči „meča“ vsled vojaških že neznanih stroškov.

Vprašanje je torej vzbiljno. Latinski pregovor pravi: „Est modus in rebus, sunt certi denique fines.“ Vsaka stvar ima svoje meje. Nemško-liberalni listi previdno molče, ker se zakrivajo v plašč demagogov ali ljudskih prijateljev in državnikov. Če se jim posreči, tako sodimo, češko-nemška sprava njim na korist, odkrili se bodo kot državniki in vladi dovolili, kar bo zahtevala. Ako sprava splava po vodi, pokazali se bodo demagoge, češ, da davkoplačevalci ne zmorejo novih bremen.

Pri tem vprašanju je treba imeti le stvar pred očmi. Zadnji državni proračun je pokazal dobra dva milijona presežka. Vodja leve, pl. Plener, je takoj porabil ugodno priliko in nasvetoval, naj se davki znižajo; sedaj pa pride vojni minister z novimi zahtevami za armado, kar mora zopet zrušiti finančno ravnotežje državne uprave. Prav dobro je omenila praška „Politik“: „Mi nemamo tobaka, kave, petrolja, sladkorja ne špirta, da bi mu naložili nov davek. Nasprotno pa nas čakajo druge zahteve. Valuta se ne da vravnati, če so zmedene državne finance in če raste troški. Avstrijska rentasi je pridobila dobro ime in mogoče bi bilo znižati obrestno mero. Vse to pa je nemogoče v trenutku, ko bi državni proračun izkazal primanjkljaj. Ako bo vojna uprava od ljudskih zastopnikov zahtevala nove milijone, je Avstrija dokaj na slabšem. Močnejši bi bili v vojaškem, a slabejši v finančnem oziru, in tako bi manjše zlo zamenjali za večje.“

Naši poslanci v zvezi z nemškimi konservativci morajo biti torej jako oprezni; gledajo naj na stvar, ali so v resnici z ozirom na celoskupno državo potrebni večji izdatki za armado; ako ne, odločno naj se uprō vsaki taki zahtevi. Davčno breme nižjih stanov, posebno kmeto-

valcev in obrtnikov je že neznosno. Naše ljudstvo je presvetlemu cesarju in njegovi vladarski hiši udano iz srca, do smrti, rado daruje žrtve za vojaške koristi, ki so tudi njegove; toda blizu smo meje skrajnosti.

Da razumejo in poznajo naši državni poslanci bedne razmere našega prebivalstva in da mu hočejo vsi brez izjeme pomagati, kolikor je v njihovi moči, o tem ni dvoma. Zato je jako hudobno, da ne rečemo nesramno, kar je v sredo „Slovenski Narod“ pisal mej drugim, rekoč: „Preverjeni smo, da bi tudi naši Kluni in Povseti, ki na katoliškega društva shodih tako mastno deklamujejo, kako konservativna stranka skrbi in dela na to, da se bremena kmetu zmanjšajo, za omenjeno predlogo „sans phrase“ in morda celo zadovoljnega lica glasovali.“

Kdo je prej pri rokah v večjimi bremenih, ne oziraje se na ugovore davkoplačevalcev, kakor ravno vodje narodno-napredne stranke? Za to imamo dokaze v ožji svoji domovini. Končno pa sta ravno imenovana dva poslanca v vsakem oziru gotovo manj odvisna od višjih krogov, kakor marsikateri „Narodov“ ljubljenc. Forsan et haec olim meminisse iuvabit.

Borba za slovensko šolo.

S Koroškega, dne 14. sept.

III.

Večkrat že je poročal „Slovenec“ svojim bralcem o neznosnih šolskih razmerah koroških Slovencev. Zlasti pa smo v svojih prvih dveh člankih podali obširnejši obris borbe šentjakeobske občine za slovensko šolo. Ta borba in uradni odloki pa ukazi, s katerimi smo jo osvetlili, kaže, s kakšnim orožjem se boré zoper nas narodni naši nasprotniki, — združeni nemšursko-liberalni mob. Danes hočemo svojo razpravo o borbi za slovensko šolo nadaljevati s tem, da cenjenim čitateljem podamo popis borbe

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothé.

(Dalje.)

Govornik hoče govoriti — a razsajanje uduši vsak glas. Slednjič udari njegov pristaš nekoga iz nasprotne stranke po glavi in začne se strašno pobijanje, zmerjanje, vpitje mej irskima strankama.

Voditelja sta skušala je ločiti, a zamán. O'Connellu raztrgana je vsa obleka, O'Briena udaril je nekdo čez oko, da ga je težko poškodoval.

Peter je postal pri tem pogledu nereda in needinosti — od jeze in sramote blede, kakor zid. Firebrand posegel je za nož; doktor je bil miren, a zrl je v bratomorski boj z neizrečenim srdom in zaničevanjem

V trenutju, ko je bil boj najljutejši, zapazil je doktor Mihála, črnega obrtnika in mu pomigal. Ta se mu je približal, in ko mu je doktor nekaj besedi pošeptal, planil je na oder in zarujovel: „Pozor bratje! Oranji! *) gredó!“

Pri teh besedah osupnila je množica in boječa popraševala: „Kje so?“

*) Oranji — Angleži in protestantski Irci.

„Oboroženi prihajajo“, odgovori Mihál; „zberite se okolu vodij, da jih vsprejmó!“

Stranki sta v hipu pozabili prepir ter mislili na to, kako bi skupno premagali zbranega sovražnika. V prvih vrstah so stali možje, oboroženi s palicami in nožmi, v zadnjih vrstah so bili otroci in žene, ki so pobirale kamenje.

„Zdaj grem pa tudi jaz mej nje!“ godrnja Firebrand.

„Jaz naj tudi grem“, pravi Peter.

Doktor se je smehljajal.

„Pustita vse pri miru!“ dé odločno doktor, stopi k odru, kjer so stali vodje in njih glavarji ter reče: „Gospodje, sloga jači. V jednej uri otvori se zborovanje in volitve. Ako želite dobro svoji domovini, porabite ta trenotek in stopite spravljene, v miru pred žrtvenik in glasujte, kakor en mož, ena glava. — Jaz sem za vas tujec; jaz sem tuj državljan svobodne Amerike, v kateri so vse države edinostne, akoravno so neodvisne!“

Vodji se pogledata in si podasta roki.

„Ne tu“, pravi doktor, „tu gori podajta si roki, da vaju bode videlo vse ljudstvo!“

„Prav ima!“ vskliknejo strankarji.

Na to se prikažejo na odru O'Brien, Meagle in O'Connell ter se skupno objamejo pod narodno zastavo.

Vzburjeni klici, glasno odobravanje od vseh strani pozdravlja to spravo množica, ki se je takoj zapisala v zapisnik in podpisala.

Mej tem je bil doktor izginil med množico; vrnivši se k prijateljema, vpraša Firebrand: „Ali so prišli Oranji?“

„Ne bo jim dišalo“, odgovori doktor; „volili bodo zastopnika v angleški ministerij; a zmaga še ni njih. Irci bodo volili jednoglasno in načrti podpihvalcev bodo uničeni.“

„Ali gremo tudi mi k volitvam?“ pravi Peter.

„Ničesa nimamo tam opraviti“, dé doktor; „in brezpametno bi bilo, izpostavljati se v nevarnost; a obljubim vama odškodnino za to pripraviti!“

„Ali res? In kakšno?“

„Videla bosta, da bodo zbrani in uvrščeni odkorakali k volitvam!“

In v istini. O'Brien in O'Connell sta raz oder dala svoja povelja, glavarji z zelenimi kapicami pa so v sredi naredili prostor, po katerem je odkorakala kompanija.

V tem hipu se prikaže razcapan mož, z vrečo iz kozletine na hrbtu, na odru, ter se postavi mej vodji.

„Živel diplar!“ pozdravljajo ga Irci.

občine „Blato“ in krajnega šolskega sveta „Vogrče“ za slovensko šolo.*)

Ko se je šentjakobska občina z velikimi napori potegovala za slovensko šolo, ne da bi se dala ustrašiti po nenaklonjenosti višjih šolskih oblastev, trdil je deželni odbor koroški, da je v naporih šentjakobske občine iskati le „eine locale Strömung“. (!?)

Da temu ni tako, da se i druge občine potegujejo za slovensko šolo, prepričane: da samo šola, vrejena na katoliško-narodni podlagi more ustrezati našim potrebam, dokazuje nam krajni šolski svet vogrški in blatska občina.

V svoji seji dne 10. junija 1889. l. je sklenil krajni šolski svet v Vogrčah jednoglasno, prositi deželni šolski svet v Celovcu, naj se vogrška šola tako vredi, da bode slovenščina, ki je materinščina tamošnje šolske dece, v vseh razredih učni jezik, nemščina pa od 4. leta začenši učni predmet. Ob enem se je obrnil krajni šolski svet do občinskega zastopa, naj se tudi ta pridruži tej prošnji za slovensko šolo. Odbor blatske občine je ustregel jednoglasno tej prošnji dne 20. okt. 1889. l., in dne 20. nov. odposlali so deželnemu šolskemu svetu v Celovcu sledečo prošnjo:

„Vis. c. kr. deželni šolski svet! Krajni šolski svet v Vogrčah je, kakor kaže sejni zapisnik z dne 10. jun. 1889, sub 1, v svoji seji dne 10. junija 1889 sklenil, naj se naprosi vis. c. kr. dež. šolski svet, uravnati pouk v vogrški ljudski šoli takó, da se prva tri leta poučuje samo v slovenskem jeziku, od četrtega leta začenši bodi nemščina obligaten učni predmet, a slovenščina ostane tudi sedaj jedini poučni jezik. — Isto je sklenil tudi odbor občine Blato dne 20. okt. 1889, kakor kaže sejni zapisnik z dne 20. okt. 1889, sub 2. Ker so otroci, ki obiskujejo ljudsko šolo v Vogrčah, izključljivo le Slovenci, — ker se more uspešno poučevati sploh le v materinskem jeziku, in se drugače učni smoter, ki je za ljudsko šolo po postavi določen, sploh ne more doseči, — ker smemo to v smislu državnih osnovnih zakonov zahtevati, in ker za blagor naše dece tudi moramo zahtevati, — smo prepričani, da bode vis. c. kr. deželni šolski svet tej pametni in postavni želji brez ugovora ustregel. Prosimo: Vis. c. kr. deželni šolski svet naj blagovoli ukazati, da se v vogrški šoli kot učni jezik rabi jedino le slovenščina, in da se od 4. leta začenši nemščina vpelje kot obligaten učni predmet.“

Nad sedem (!) mesecev moral je krajni šolski svet čakati na odgovor, ki mu je došel še le dne 27. junija 1890. l. ter se je glasil, da se vloženi prošnji ne ustreže:

„Ker po določbah § 6 drž. šolskega zakona z dne 24. maja 1869. l. o učenem jeziku in poduku dece v drugem deželnem jeziku, ko se je slišalo mnenje tistih, koji šolo vzdržujejo, določujejo deželne šolske oblasti, k faktorjem, ki vzdržujejo šolo, pa spada občina in dežela; prva gledé stvarnih

*) Po spisu: „Der Kampf der Gemeinde Moos und des Ortsschulrathes Rinckenberg um die slovenische Volksschule, dargestellt nach den diesbezüglichen Eingaben und den betreffenden Erlässen der Schulbehörden. — Separatabdruck aus der „Südost. Post.“ 1891.“ Izdalo „Katol.-politično društvo za Slovence na Koroškem“.

„Tobija Hoppy!“ vsklikne Peter; „nebo mi ga je poslalo, danes mi ne bo ušel!“

„Očelnjava je pred sorodniki!“ svari ga resno doktor. Mladenič sede in pravi:

„Prav imate doktor — a jaz moram ž njim govoriti.“

„Pozneje Peter, pozneje!“

„Zginil bode mej množico!“

„Ne, šel bo k volitvam; a jaz mu bom poslal listek po Mihálu!“

„Po katerem Mihálu?“

„Po onem, ki je ravnokar klical: „Oranjeci gredó!“

„Ali ga bomo tu pričakovali?“

„Prepustite to meni — on nas bo že našel.“

Nastala je tišina na širnem prostoru. Armada slabo oblečenih, neoboroženih, pol pijanih kmetov odkoračila je v oddelkih k zborovanju. Nadesetniki razdelili so jim volilne listke, ki so si je zataknil na klobuke.

Tobija je bil Tirtej vseh zborovanj. Ali mar ni diplar kras vsake ljudske veselice? To je bil njegov obrt, njegova kupčija; noben redar ni bil zoper njega, in lordje niso sovražili pevca svobodnjaških pesni, kakor tudi niso zamerili angleškim tovar-

potrebših ljudskih šol, zadnja gledé osebnih potrebščin ljudskih, in vseh potrebščin meščanskih šol. — C. kr. deželnemu šolskemu svetu zdelo se je torej po postavi potrebno, vprašati tudi drugi faktor (deželni odbor), ki vzdržuje šolo, pritrjuje li namenjeni prenapredbi vogrške ljudske šole.

Vprašani deželni odbor je z dopisom dne 17. maja 1890. leta, šte. 2361, sémkaj naznanil: „Deželni odbor ne more privoliti od strani blatske občine namenjeni prenapredbi v jezikovnih naredbah vogrške ljudske šole. Ne gledé na stališče, ki se je v sličnih slučajih opetovano poudarjalo, in po katerem taka prememba doslej veljavnih jezikovnih naredeb ni umestna, treba je gledé ljudske šole v Vogrčah še posebej pomisliti, da je pri posebni legi šolskega kraja znanje nemškega jezika za prisluznost prebivalstva neobhodno (?) potrebno. — Ko bi se vpeljala sprožena prememba, ne mogli bi se otroci priučiti nemškemu jeziku, — učinek, ki ne more ustrezati željam prosilcev. Ker dosedaj obstoječa naprava ustreza (?) vsem zahtevam, ni (?) uzroka, da bi se predrugačila.“ — C. kr. deželni šolski svet se tem izpeljavam koroškega deželnega odbora ne more (prav: „noče“) zoperstavljeti, in je prepričan, da se po sedanjih napravah, pri katerih se otroci priučé obema (prav: „nobenemu“) deželnim jezicoma, obstoječim razmeram in dejanskim potrebam popolnoma ustreza.“ (Dalje slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. septembra.

Notranje dežele.

Moravska. Tudi na Moravskem so že v nekaterih krajih Mladočehi izpodkopali tla Staročehom. V nedeljo je staročeski poslanec Začek sklical shod volilcev v Kojetinu. Na tem shodu se je zbralo več Mladočehov. Shod je izrekel sicer zahvalo moravskim češkimi državnim poslancem, ali posrečilo se je Mladočehom, pregovoriti volilce, da so sklenili resolucijo, da naj se moravski poslanci tesneje združijo s češkimi poslanci iz kraljevine. Volilce so seveda le s tem preslepili, da so govorili o slovanski vzajemnosti in družih tacihi lepih stvarih. Volilci pa neso toliko politično izobraženi, da bi vedeli, da so vzajemnost mej slovanskimi poslanci v državnem zboru skalili še le Mladočehi. Poprej so vsi Slovani v državnem zboru hodili jednaka pota. Če kdo ruši slovansko vzajemnost, rušijo jo pač le Mladočehi.

Ogerska. Ogerskim vladnim krogom je jako nepovoljno, da se bode letos zopet več zahtevalo za vojsko. Ogerska državna polovica plačala bode le 30 odstotkov, ali vendar bode že to hudo zadelo ogerske finance. Denarno stanje je na Ogerskem vedno slabo. Če je vlada kdaj predložila budget brez primanjkljaja, je pa vselej morala potem zahtevati več dodatnih kreditov in nov dolg je bil neizogiben. Novih davkov že ne morejo več nakladati. Vladni „Nemzet“ zatorej opominja vojno upravo, naj ne pozablja, da so redne državne finance boljše za varnost naroda, nego vojska. „Nemzet“ ima deloma prav, ali on bi moral pred vsem obrniti se do ogerske vlade. Slabih financ ogerskih ni kriva v prvi vrsti skupna vojaška uprava, temveč Ogrji sami, ki so večkrat po nepotrebnem tratili denar, da bi le pred svetom pokazali svojo mogočnost.

narjem v Manchesteru, ki so jim prodajali orožja. Angleži so že taki: kupčija jim je nad vse.

Tobija začne napihovati diplo in zaigra narodno pesen; a kmalu odloži instrument, odkrije si glavo, dvigne roki kvišku in z donečim glasom zapoje odo na brambovce Anguš-a O'Daly-a, navdušenega pevca iz wiklowskih hribov.

„Poveljniki, zastave kvišku!“ veli O'Brien.

„Zastave kvišku!“ ponavljajo poveljniki.

Nad vsako kompanijo zaorijo velikanske zastave z zlato liro na sredi.

„Živela Irska!“ vpije množica.

Irvinghton opazuje svoja prijatelja: Firebrand je slonel ob mizi. Blesteče se oči so se mu vrtéle, zobe je tiščal skupaj, — kolena sta bili sključeni; — podoben je bil levu — ki je bil pripravljen skočiti na plen.

Peter — blede, kakor zid, z vihrajočimi, dolgimi lasmi — sklenil je roki na prsih in poslušal z vso dušo!

„Ti — dà, ti si orel, ki ga potrebujemo!“ dé doktor sam pri sebi.

Tobija je spel pesen do konca:

„Ostane ti izvoliti eno:
Svobodo, ali smrt in grob!“

(Dalje slédi.)

Vnanje države.

Rusija in Francija. Rusija je dobila v Parizu posojilo 500 milijonov frankov po jako ugodnem kurzu. Rusiji nasprotne liste jako jezi, da so Francozi sklenili posojilo in tako preprečili nakane Rothschildove, ki je hotel odreči posojilo in Ruse prisiliti, da prekličejo vse naredbe proti židom. Zidovska glasila svaré že pred francoskim denarnim trgoviščem in strašijo z zgubo, ki jo bodo imele francoske firme, če pride do vojne, in vsled tega padejo ruski papirji.

Nemčija. Nemški cesar ima navado ob raznih prilikah imeti navdušene in bojovite govore. Tak govor je imel te dni tudi v Erfurtu po končanih vojaških vajah pri častniškem banketu. Rekel je, da ga veseli videti zbrane vojake iz Stare marke, Turingije in s Saksonskega v Erfurtu, ker ta kraj je jako pomenljiv v pruski zgodovini. Na tem kraju je korzijski zmagovalec nemške kneze najhujše osramotil in ponižal. Tedaj se je rodila v duši pradedá njegovega misel na osveto, ki je dozorela 1813. l. Po tem se je cesar spomnil, da je pred osmimi leti s svojim dedom bil pri vajah četrtega voja, katere je tedaj vodil sedanji maršal grof Blumenthal. Že tedaj se je preveril o vrlosti tega voja. Konec je cesar temu voju napil. Po nekaterih poročilih je pa cesar rabil mnogo hujše izraze, ko se je spominjal Napoleonovega časa. Ta napitnica bode gotovo v Franciji vzbudila veliko razburjenost, zmatrala se bode za nekako izzivanje. Mi tudi te napitnice ne moremo drugače tolmačiti, kakor da je cesar dal razumeti, da se Nemci ne bojé Francozov, če tudi so se poslednji približali Rusiji. Spominja nas Bismarckovega izreka, da se Nemci bojé samo Boga. Bode li ta nemška prevzetnost imela dobre nasledke?

Portugalsko. Kralj portugalski hoče bajé pomilostiti ob svojem godu več političnih zločincev. Pomiloščeni bodo bajé tudi vojaki, ki so se udeležili ustanka v Portu.

Afganistan. Kakor se kaže, bil je res boj mej Rusi in Afganci. Po novejših poročilih je bil boj v hinduških gorah. Rusi so po tem takem v Afganistan vdrli iz Bohare in se že jako približali glavnemu mestu. Omenjeno gorovje je le kacic 100 kilometrov oddaljeno od Kabula. Kaj da je dalo povod tem bojem, se nič ne poroča. Od ruske strani sploh še ni nobenih poročil. Da bi Rusi radi prilastili si nekatere dele Afganistana, je občno znano. Posebno jih mika prekrasna heratska dolina, ki je najlepši kraj na svetu, kakor zatrujejo potovalci.

Tonkin. V Tonkinu se roparstvo zopet bolj razširja. Roparska druhal je požgala tri vasi in odpeljala več prebivalcev. Pri Dongsonu je 600, pri Maidnongu pa 200 roparjev, ki so vsi dobro oboroženi. Francozi bodo imeli še mnogo dela, predno napravijo red v deželi.

Chile. Novo chilsko vlado priznale so že severoameriške Zjedinjene države, Francija, Nemčija in Italija. Prebivalstvo je bajé jako zadovoljno z novo vlado. Bivšega predsednika Balmacedo je severoameriška ladija odpeljala v Callao.

Nova Seelandija. Novoseelandska zbornica je sklenila, da se dá volilno pasivno in aktivno pravico ženskam, ki plačujejo davek in imajo posestva. Gorenja zbornica, zakonodavni svet imenovana, je pa ta sklep zavrgla. Postavodajni svet je sestavljen iz dosmrtnih članov, katere imenuje krona. Sedaj se ne vé, bode li vlada razpustila zbornico, ali bode pa vso stvar poskusila drugi pot spraviti pred parlament, in pregovoriti gorenjo zbornico, da drugače sklene.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 14. septembra. Dvajsetletnica zagrebškega prostovoljnega ognjegasnega društva proslavljena je bila večeraj v prisotnosti vseh hrvatskih društev ognjegasne zaveze i mnogih tujih gostov — vrlo svečano i dostojnim načinom. Rano v jutru svirala je ognjegasna glasba budnico po mestu, a okolu 7. ure šli so domačini in na večer došli gosti pričakovat gostov, ki so imeli dospeti z jutranjimi vlaki. Da se zopet ni izišlo brez zakasnjenja vlakov, razume se po sebi. Čakanje je trajalo do 9. ure. Ko so se društva zbrala, pozdravil jih je predsednik ognjegasne zadruga, g. Gjuro Deželič, s prav toplimi prisrčnimi besedami, na kar se je dolgi spreved 800 članov z ognjegasno glasbo na čelu jel premikati skozi mesto. Po vseh cestah in ulicah pozdravljalo jih je zagrebško občinstvo najprisrčneje. V dolgem sprevedu bila so zastopana vsa društva hrvatskih in slavonskih mest: Zlata, Vukovar, Vrbovsko, Vrbovac, Varaždin, Valpovo, Vinkovci, Sisek, Sela, Rasinja, Dugaresa, Dubica, Delnice, Bukevje, Belovar, Petrinja, Otočac, Osiek I. in II., Okučani, Mraclin, V. Gorica, Našice, M. Bistrica, Ludbreg, Udbina, Lipovljani, Kutina, Krapina, Koprivnica, Križavac, Karlovac, Jaska, Ivanec, Gospić, Glina, Gjurjevac, Fužine, Ferdinandovac. — Kot goste poslala so mnogobrojna društva izvan Hrvatske večjo ali manjšo deputacijo. Prisotni so bili odposlanci društev iz sle-

dečih mest in krajev: Budimpešta, Celovec, Ljubljana (korporativno), Novomesto, Gradec, Kamnik, St. Vid, Sevnica, Brežice, Postojna, Trebnje, Rogatec, Kranj, Krško.

Mej burnim pozdravljanjem stopal je dolgi spreved skozi Iličo v mestne katedrale, kjer se je pela sveta maša. Služil jo je veleč. g. Matica, duhovnik zagrebških ognjegascov, z asistencijo. Okolu pol 12. ure so šli ognjegasci v prostore zagrebškega ognjegasnega društva ter odtod krenili v mestno dvorano, kjer je bilo zborovanje ognjegasne zadrugre pod predsedništvom g. Deželiča. Na predsednikov predlog, kateri se z navdušenostjo vsprejme, brzjavijo se Nj. c. in kr. Veličanstvu izraz najgloblje udanosti — povodom svečanega zborovanja ognjegasnih društev. Na to se preide na dnevni red.

Predsednik gosp. Deželič razkrival je v svojem dolgem govoru razvoj hrvatsko-slavonskih ognjegasnih društev v zadnjih dveh desetletjih ter konci pozdravil društva in goste. Seja se danes nadaljuje.

Ob 3. uri popoldne je bil banket v hotelu „K avstrijskemu caru“, pri kojem je svirala ognjegasna glasba izvrstno in neumorno. Banketu so prisostovali: Centralni odbor zaveze, poslanci raznih društev, častniki vseh domačih društev, ognjegasci, predsedniki zagrebških pevskih društev, vrhovni načelnik dr. Sieber in zastopniki časništva, skupno 200 oseb. Banket je bil povse izvrsten in gre zato vsa čast gostilničarju.

G. Deželič nazdravil je pri tem Nj. c. in kr. Veličanstvu, mej navdušenim odobravanjem društvenikov. Glasba je zasvirala cesarsko himno in vsi gostje so se dvignili s sedežev. Tajnik zaveze gosp. dr. Bethoun je nazdravil prevzvišenemu gosp. banu Khuen Hedervary-u, povdarjaje njega zasluge za razvoj ognjegasnih društev v Hrvatskeji. Njega je ta zasluga, da so se danes zbrala mnogobrojna društva, katera pod njegovim pokroviteljstvom vspešno in blagotvorno delujejo. V imenu prevzvišenega bana zahvalil se je za napitnico vrhovni načelnik dr. Sieber ter je, očrtajoč požrtvovalno delovanje hrvatskega ognjegastva v obrambo narodne imovine, nazdravil ognjegasnej zavezi in jubilarnemu društvu, katero ima za Zagreb velike zasluge, kakor njegovemu predsedniku g. Deželiču. Gosp. Mesic, tajnik valpovačkoga ognjegasnega društva, je nazdravil s prisrčnimi besedami meščanstvu zagrebškemu, katero požrtvovalno vpolnjuje dolžnosti hrvatskega gostoljubja za časa jubilarne izložbe, kakor i njegovemu predsedništvu. Veleč. g. Matica nazdravil je domovini, g. Deželič tujim gostom, g. Müller hrvatskemu časništvu itd. itd.

Banket je bil završen okolu 5. ure popoldne; na kar so šli gostje v izložbo, kjer je bilo ta čas jako živahno gibanje.

Predsinocnjim je napravila ognjegasna glasba s sodelovanjem domačih in tujih društev serenadi pred palačo prevz. bana in pred stanovanjem zavezinega predsednika g. Deželiča. Serenada je iz vrstno vspela pod vodstvom g. prof. Stöckla. Po serenadah je bil na vrtu mestne streljane ognjegaški komers, pri katerem je sodeloval tamburaški zbor „Merkura“ in pevski zbor „Slobode“. Vrt je bil povse napolnjen in zabava jako živahna. Ko je g. Deželič nazdravil vsem društvom, koja s složnim in neumornim delovanjem podpirajo interese ognjegastva i po njih domovini, začele so se vrstiti zopet razne napitnice patrijotičnega i društvenega značaja ter se je lepa zabava dostojno završila stoprav po 12. uri v noči. Sinoč pa je bil komers v prostorih velike pivarne, jednako prijeten in zabaven, kakor prvi. Na tem komersu so pevala društva „Kolo“ in „Sloga“.

Danes o pol 9. uri v jutro bila je v čast gostom prirejena ognjegasna vaja pri Rudolfovi vojašnici; prisostovali so častniki vseh društev, poslanci raznih društev i centralni odbor zaveze z načelnikom g. Deželičem.

Deželna učiteljska konferencija.

V Ljubljani dné 3. septembra.

(Konec.)

XVII. G. Jeršnovic: a) Odredba deželnega šolskega sveta z dné 20. aprila 1875. l. o postopanju proti šolskim zamudam na ljudskih šolah se je deloma spolnuje in sicer le to, kar je učiteljeva naloga; vse drugo se olajšano izvršuje. Mesto da bi se polmesečni izkazi takoj na višje mesto predložili, odrejeno je po ukazu deželnega šolskega sveta, da sta ob koncu vsakega meseca oba pol-

mesečna izkaza poslati okr. šol. svétu. Na podlagi obeh izkazov se tu razsojuje samo enkrat za ves mesec. Opravičena je torej želja, da tudi učitelji samo mesečno izkazujejo zamude. b) V izkaze je vsprejemati vse opravičene zamude, od te zahteve naj se odstopi, ker nima nobenega smisla in je zgolj prazna pisarija, jemlje učitelju drag čas; izkazi neopravičenih zamud so že sami ob sebi obsežni, čemu torej delovanje obteževati. V tem smislu je razlagati tudi ministerski razpis, ki nalaga olajšavo v uradovanju. — Soglasno vsprejeto.

XVIII. Gosp. Gabršak: Učne knjige „slovnice in berila“ so potrebne temeljite revizije in preuredbe. Deželni šolski svét naj voli enkéto veščakov, ki naj mu svoje nasvete zastran zboljšanja v smislu učnih načrtov in dobre metodike predložijo. V dosego jedernate in vsestranske zboljšave naj se s tem vprašanjem bavijo prihodnje okrajne učiteljske konferencije in potem svoja mnenja na višje mesto predložijo. — Vsprejeto.

XIX. Gosp. Gabršak želi k čitankam posebno prilogo o kranjskem domovinoznanstvu. Potreba je prav čutna ter se je že večkrat naglašalo, da tvarina v čitankah ne zadostuje vzlasti gledé na učno navodilo. — Vsprejeto.

XX. Gosp. dr. Romih: Imenom odbora, kateremu je bil izročen nasvét zastran razprave g. dr. Zupanca o „šolski higijeni“ v prvi seji, predlaga, naj slavni c. kr. deželni šolski svét posreduje, da se zanimivi in poučni govor natisne in v brošuri razpošlje šolskim voditeljstvom, ki naj potem v lokalnih konferencijah o tem navodilo poročajo in učiteljstvo informirajo. — Gosp. Linhart še dostavlja željo, da bi se g. dr. Zupanc naprosil, naj svoj spis obširneje vredi in z zanimivimi podatki popolni, s čemur se poročevalec strinja. — Vsprejeto.

XXI. Gosp. Koncilija vpraša konferencijo: Kdo je dolžan nadzirati otroke v šolskem zaporu, ako prisodi učencu to kazen g. katehet? — Glasovi se čujejo: Gosp. katehet sam! — G. Zarnik misli, da je to vprašanje stvar voditeljstva in v njega območji je, pažnjo določiti.

XXII. Gosp. Setina: Visoki deželni zbor se naprosi, da bi dovolil provizoričnim učiteljem personalno doklado in da bi se jim to povrnilo, kar so izgubili po novem zakonu o učiteljskih plačah. — Vsprejeto.

XXIII. Gosp. Abram: Za izvanredni pouk se učiteljem priznavajo nagrade. Te pa so tako skromne in različne, da bi bil skrajni čas, tudi to zadevo vsaj nekoliko vtrditi. Zato vpraša: Koliko bodi nagrada za jedno uro teoretičnega ali praktičnega pouka iz kmetijstva? Kdor se trudi s tem, bi vendar rad vedel, koliko bode zaslužil. Zato bodi stalna cena za jedno uro odmerjena. Istotako ne vé pomožna učiteljica ženskih ročnih del, kakošno nagrado sme pričakovati za celoletni svoj trud. Naj se torej za poučevanje v neobligatnih predmetih ustanovi nek „fiksum“, s katerim se učiteljstvo odškoduje za izredno delovanje. — Vsprejeto.

K sklepu popoldanske seje prebere zapisnikar Ribnikar med zborovanjem dogotovljeni zapisnik dopoldanske seje, kateri se v nekaterih malostnih izrazih popravi in potrdi.

Za verifikacijo zadnje seje poverjeni so bili nadzorniki, ki so se zbrali v posebno posvetovanje dné 4. septembra dopoldne ob 10. uri.

Po dognanem vsprejeto gosp. prvomestnik s posebnim zadovoljstvom konstatuje, da je konferencija v kratkem času veliko nalogo rešila, zato izreka gg. delegatom svoje priznanje, kateremu bodeta izvestno pritrčila tudi deželni šolski svét in visoko ministerstvo za uk in bogočastje.

Z izrednim naporom izvršile so se štiri glavne in več dolgotrajnih odborovih sej, ter po gg. zapisnikarjih trudapolno sestavljanje sejnih zapisnikov. Za vse to se g. prvomestnik toplo zahvali.

Tudi pripravljani odbor je zaslužno deloval ter znatno pripomogel, da je deželna učiteljska konferencija tako lepo rešila svojo nalogo; njemu in vsem zborovalcem gre zaslužno priznanje. (Slovensko nadaljujoč:) Kot predsedniku konferencije bode sedaj skrb, predložiti predloge in nasvete deželnemu šolskemu svétu, ali deželnemu odboru in zboru, ali visokemu naučnemu ministerstvu, kar se v prvi instanciji ne bode moglo rešiti, ter upa, da to delo ne bode zastoj, marveč koristno za šolstvo.

(Končuje nemški.) Zaključuje IV. sejo, vabi g. prvomestnik prisotne, kakor pri otvoritvi, da s trikratnim „hoch“- in „slava“-klicem izrazijo lojalno

svojo hvaležno udanost do Nj. Veličanstva, kar zbor z navdušenjem stori.

Nato še g. šolski svétnik Blaž Hrovat imenom konferencije iskreno zahvalo izreka gosp. prvomestniku za modro in vrlo voditev konferenčnih obravnjav. Z burnim „živio“-klicem se konferencija temu vabilu odzove, kajti bilo je prav iz srca vsem govorenju.

Po pet ur trajajočem zborovanju se potem delegati razidejo, želeč, da bi se kmalu kazal sad storjenih ukrepov, merečih na povzdigo narodne izomike po vremenih in predruženih načelih, kateri so vodili zborujoče učiteljstvo, vneto za uzorno šolstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. septembra.

(Obe tukajšnji gimnaziji) sta pričeli šolsko leto danes s sveto mašo, katero je ob 10. uri v stolnici daroval prečastiti gospod kanonik in profesor Jos. Mar. n.

(Na c. kr. nižjo gimnazijo v Ljubljani) vsprejetih je letos 391 učencev, in sicer v I. razred 145, v II. a 42, v II. b 42, v III. a 42, v III. b 37, v IV. a 40, v IV. b 42. Razvidi se iz teh števil, da uživa nižja gimnazija veliko zaupanja pri občinstvu. Le žal, da so prostori nepopisno slabi in majhni. Zlasti težaven bode pouk v I. razredu, ker se III. vsprejeda ni dovolila. Sedaj bode moralo biti v enem oddelku 70, v drugem pa 75 učencev. Toliko število učencev v enem razredu nasprotuje vsem vzgojslovnim in zdravstvenim načelom! Tudi učiteljska posvetovalnica je taka, da ne zadošča najskromnejšim zahtevam dostojnosti. „Videant consules,“ ako ne bode zdravstveno stanje učencev in učiteljev povoljno.

(Telefon v Ljubljani.) Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je vlogo 27 ljubljanskih tvrdk, v kateri prosijo, da bi se stroški za napravo telefonske zveze znižali, pri visokem c. kr. ministerstvu podpirala. C. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo pa sedaj zbornici naznanja, da mu je visoko c. kr. ministerstvo javilo, da se po določilih telefonskega reda z dné 7. oktobra 1887 znižanje zgradne pristojbine ne dopušča in da je le v prav izjemnih slučajih dovoljeno, to pristojbino plačevati v obrokih. Ker c. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo v Trstu dalje naznanja, da je vresničenje tega projekta le tedaj mogoče, ako se najmanj 30 naročnikov oglasi, trgovska in obrtniška zbornica uljudno vabi interesovane kroge, da napravijo državne telefonske zveze s tem omogočijo, da se definitivno izrečejo za pristop. Zbornica dalje opozarja na to, da je c. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo naročilo c. kr. mestnemu poštnemu uradu v Ljubljani, da prevzema kolekovana pristopna izrecila in da trgovskega ministerstva naredbo (n. l. št. 85 iz leta 1887), ki govori o napravi in vršbi državnih telefonskih zvez, prodaje onim, ki v tej zadevi povprašujejo, proti plačilu 10 kr. komad. Razven tega daje tudi g. c. kr. inženir Ivan Scarpa v Ljubljani pojasnila o napravi in vršbi nameravane državne telefonske zveze vsakemu, ki se pri njem oglasi.

(Obisk deželnega muzeja.) Zbirke v „Rudolfinum“ je dovoljeno ogledati vsak dan proti vstopnini 30 kr. za osebo. V obče je dovoljen vstop vsakemu brez vstopnice ob nedeljah od 10. do 12. ure dopoldne in ob sredah od 2. do 4. ure popoldne.

(Iz ribniške doline) se nam piše: Že od nekdanj se govori po naši dolini, da je ravno tako bogata na premogu, kakor kočevska. Te dni je poslala trboveljska družba svojega izvedenca, da v tem oziru natanko dolino preišče, in kjerkoli se zemeljski sklad ugoden kaže, zemljo navrtuje. — Dosedanji poskusi so bili brezuspešni, kajti le par metrov pod površjem je zadel imenovani veščak povsod na skale ali debeli pesek, kar mu sevda zabranjuje nadaljno preiskovanje. Ako bode v prihodnje bolj srečen in Ribničanom morda zasledil še celó zlato žilo, bom že sporočil. V kočevski dolini je bil nekda bolj srečen.

(V okrajni zastop ptujski) so iz skupine kmečkih občin izvoljeni narodni kandidatje s 148 od 151 oddanih glasov.

(Umrl) je v nedeljo dné 13. t. m. č. g. Franc Slanič, župnik pri sv. Bolfanku na Štajerskem.

(Glas iz-med občinstva.) Piše se nam: Popolnoma pritrjujemo vašemu dopisniku, ki je tožil, da je ob tržnih in semenjskih dneh promet z dolenjske

strani v Rožnih in Florijanskih ulicah jako oviran in da se večkrat godé kake nesreče. Rožne ulice naj bi se za vozove popolnoma zaprle, ker so preozke in vsled tega nevarne, ali pa naj se razširijo. Tudi v Florijanskih ulicah dogodé se večkrat nesreče, ker stoji ob tržnih dneih toliko vozov ob strani. Ali bi se dalo to kako drugače ukreniti?

(Sadike) za pogozdovanje bodo tudi letos posestniki dobivali iz državnih drevesnic na Stajerskem, in sicer manj premožni brez plačila. Prošnje se vsprejemajo najdalje do 1. oktobra pri c. kr. deželnem gozdnem nadzorniku v Gracuu.

(Pogozdovanje Krasa.) Letošnjo pomlad so v postojnskem okraju na novo pogozdili 129 hektarov ali 225 oral, zboljšali pa 41 hektarov. Nasadili so 1,343.030 črnih borovcev, 7500 smrek, 6000 jelk in 1000 grahorjev, troški so znesli 6691 gld. V zadnjih treh letih so pogozdili 709 hektarov ali 1234 oral, nasadili pa 10,167.880 drevesc.

(Slovensko bralno društvo v Trziči) ima svoj občni zbor dne 20. septembra popoldne ob 3. uri v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo blagajnikovo; 2. volitev odbora in 3. posamezni nasveti.

(Svarilo pred Simoničem.) Po Malem Stajaru duhovnike obiskuje in s primernimi razlogi prosi denar na pódodo „za par dni“ neki Simonič in pravi, da je brat veleč. g. Simoniču, dosluženemu dekanu pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Naš dopisnik pristavlja: Spominjam se, da je neki časnik v Mariboru svaril pred tem krivim bratom Simoničem.

(Preiskavanje dolgov — sodniških uradnikov.) Dunajska „Allgem. Touristen-Zeitung“ javlja, da je pravosodni minister grof Schönborn razposlal ukaz vsem predsednikom deželnih nadsodišč, naj izgotovijo in predložé seznam o dolgovih nižjih uradnikov. V Galiciji n. pr., kjer potuje zdaj minister, so v tem oziru jako žalostne razmere, nad 50 odstotkov uradnikov je zadolženih, in pomoči bi jim mogel samo — glavni dobitek. Tako ima neki uradnik z letno plačo 1200 gld. — dolga 14 000 gld. V kvalifikacijsko listine se ima v prihodnje pri povišanju napisati tudi, koliko je dolga in kako se je zadolžil uradnik. Kako je to pri nas, nam ni znano.

(Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku) napravi s sodelovanjem proseškega tamburaškega zbora v nedeljo dne 20. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorani gostilne „Lukša“ veselico. Vstopnina 20 kr., sedeži po 10 kr. Čisti dohodek je namenjen za društveno zastavo. Vspored obseza 7 točk z jedno veseloigro.

(Praške izložbe) glavna dobitka sta 100.000 goldinarjev in 50.000 gld. Žrebanje že 15. oktobra.

Telegrami.

Trst, 17. septembra. Cesar se je ob 11. uri 50 minut opoldne pripeljal v Miramar; na kolodvoru so ga vsprejeli nadvojvoda Ludovik Salvator, ces. namestnik vitez Rinaldini in kapitan Semsey.

Budimpešta, 17. septembra. Ministerski predsednik grof Szapary se je danes popoldne odpeljal na Dunaj k ministerskim posvetovanjem, ki bodo v petek in soboto. V soboto pa bodo končna posvetovanja pod predsedstvom cesarjevim.

Kodanj, 17. septembra. Ruski car se vrne 30. septembra ali 1. oktobra.

Berolin, 18. septembra. „Vossische Zeitung“: Na jüterborskem strelišču se je

razletela karteča; jeden major in jeden kovač sta težko, jeden stotnik, dva topničarja in jeden bolniški pomočnik so lahko ranjeni. Kovač ne bode ozdravel.

Buenos-Ayres, 17. septembra. Balmece da je prišel v Mendoza v Argentini.

Piccoli-jeva tinktura za želodec

je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšaje sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—187)

Tuji.

16. septembra.

Pri **Matiču**: Filipek, Pojatzl, Pasquali, zasebniki; dr. Marik, zdravnik, s soprogo, iz Gracua. — Loy z rodbino, gospa Bartholmey, in Novak, iz Kočevja. — Schreder, kapitan, in Terčig, iz Trsta. — Pavlovič, nadzornik, in Žulic, iz Zagreba. — Klein, akad. slikar; Baumgartner, Horst, Ullenberg, Breda, Baller, Kupferschmid, trgovci, z Dunaja. — Schmidt, učitelj, iz Karlova. — Justin iz Monakovoga. — Dolenc iz Novega Mesta. — Frieding iz Trbiža. — pl. Baldruger, stotnik konjice, iz Augsburga. — Paradeiser s soprogo iz Pulja. — Petsche, zasebnik, z rodbino, iz Starega Trga. — Honzik iz Ročence. — Zwenkl z Gorenjskega. — Nussbaum iz Šturije. — Sušic iz Hrenovic. — Brüll iz Kutine. — Richter iz Brna.

Pri **Stonu**: Baron Wolfarth, dvorni svetnik, in Podobnik, z Dunaja. — Ditrich iz Postojne. — Aglar, trgovec; Juch, računski svetnik, s hčerjo; Winkler, zasebnik, iz Gracua. — Hanusch iz Prestranka. — Crass, Morgenstern, Ofenheimer s hčerjo, iz Trsta. — Stergar, podpolkovnikova soproga, s hčerjo, s Sedmograškega. — Schlager iz Bistrice. — Spendal, župnik, iz Trziča. — Verbič s sinom iz Borovnice. — Ballisch iz Bele Cerkve. — Sattla, trgovec, iz Fradkobroda. — Bloch iz Prage. — Riboli, zasebnik, z Reke.

Pri **avstrijskem caru**: Kovačič s sestro, in Vugu, od sv. Lucije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bohm, potovalec, iz Celoveca. — Pakšič iz Podgore. — Faidiga iz Kamnika. — Kvas, posestnik, iz Trsta. — Andoi z otroci iz Pulja. — Perko iz Ptuja. — Avčič iz Trnja. — Ebenführer s soprogo iz Badena. — Sutani in Zvalič iz Medvod.

Umrli so:

16. septembra. Marija König, usmiljena sestra, 68 let, Kravja dolina 11, srčna hiba.

V bolnišnici:

15. septembra. Pavel Brate, delavec, 70 let, marasmus.

16. septembra. Jožef Ahačič, čevljar, 56 let, srčna hiba. — Gregor Zalokar, gostač, 65 let, plućnica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
17	7. u. zjut.	741 4	9 4	brezv.	megla	00-0
	8. u. pop.	739 8	19 0	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	739 5	11 6	"	"	

Srednja temperatura 13 3°, za 0-5° pod normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dne 15. septembra 1891.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	
gld.	446,956.000 (— 2,852.000)
Kovinski zaklad	244,874.000 (+ 31.000)
Listnica	182,917.000 (— 10,213.000)
Lombard	24,861.000 (— 307.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 8,040.000 (+ 2,889.000)

Od pluga do krone.

(1359) 12—6

Knjigarna Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v LJUBLJANI, Kongresni trg št. 2,

priporoča svojo

popolno zalogo
šolskih knjig,

broširanih ali trdo vezanih, ki so v rabi na tukajšnjih in vnanjih šolskih zavodih, posebej še one za c. kr. višjo in c. kr. nižjo gimnazijo, c. kr. višjo realko, in za tukajšnjo c. kr. moško in žensko učiteljsko pripravnico, zasebne, meščanske in ljudske šole po najnižji ceni. (1365) 6-4

Priporočamo: **Dijaški koledar za l. 1891/92.** Cena 80 kr., po pošti 85 kr.

Uradne in trgovske

KOVERTE

s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zadnji mesec!

Velika loterija
praške razstave.

Zadnji mesec!

Glavna dobitka (1201 6)

100.000 gld., 50.000 gld.

Srečka po 1 gld.

priporoča

J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dne 18. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1008 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	274 " 50 "
London, 10 funtov strl.	117 " 45 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 32 "
Cesarski cekini	5 " 40 "
Nemških mark 100	57 " 75 "

Dne 17. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	109 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2820 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 24 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobitek 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobitek 100.000 gld. Obe vkupe le 6 goldinarjev.